

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

c. Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilvántartás vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábon petitsor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttár garancid sor: 20 kr.

Borászatunk jövője.

A ország majd minden részében vége van már a szüretnek. Schonnán sem jelentenek jó szüretet, hanem az eredmény mindenütt nagyon csekély volt. Az országban egyébiránt a szőlő által elfoglalt terület nagyon csökkent. Talán fele, harmada sem szőlő többé annak a területnek, mely néhány év előtt még a legnevezetesebb szőlőtermő országok sorába emelte hazánkat. Alig van hegyvidék, melyet a phylloxera el nem pusztított. Csak immunus homokterületen maradtak meg a szőlők s azokon örvedes módon növekszik is a szőlőtermesztés. Csak hogy ezidén annyira megverte a szőlőt a ragya, vagyis tudományos néven szólva a peronospora viticola, hogy a tavaszkor mutatkozott termésnek egy harmadrésze sem maradt meg. No, de legalább a mi kevés megmaradt, annak jó ára volt. A mustot minőség szerint 15—30 frtig is fizetik hektoliterenkint; pedig bizony nem volt valami nagyon kitűnő. A ragya verte szőlők firtjei elvesztették a firtot tápláló leveleket s azok nélkül nemcsak egészségesen ki nem fejlődhetnek, de ezukortartalmuk is csak igen csekély lett. Hogy a peronospora nálunk ezidén ilyen nagy pusztításokat tehetett, annak az a fő oka, hogy az emberek nem ismerték a szőlőben levő szőlőbetegség lényegét s orvoslásának módját. A legtöbben azt tartották, hogy a dolgon nem lehet változtatni, megverte a ragya. A figyelmeztetés, hogy rézgálicz és méz, vagy rézgálicz- és szódaoldattal megfeeskendezve elejét lehet venni a peronospora terjedésének — későn jött. Peronospora-fecskendők sem álltak mindenhol rendelkezésre s azok nélkül, a seprővel való fecskendezés csak igen tökéletlenül óvta a megtámadt szőlőleveleket. Úgy hogy ilyen óvszer mellett alig is lehetett a különbséget a befecskendezett és a be nem fecskendezett szőlő közt látni.

Már pedig külföldön és különösen Svájcban, a hol a peronospora már évek előtt fellépett és leküzdésére minden többé-kevésbé sikeres ellenszereket alkalmaznak, bámulatos sikert ért el a baj elhárításában: elannyira, hogy a kételkedő szava teljesen elnémult és mindenki elismeri, hogy a bepermetezés a peronospora ellen, ha idejében és kellő gonddal végezzük azt, teljesen elzárja az utat a megmenni a termést. A költség pedig oly jelentéktelen, hogy hektáronként alig rug többre 5 frtnál. Svájcban tehát a bepermetezést a peronospora ellen olyan szükséges rendes munkának tekintik, mint nálunk a kövözést vagy a választást. Jó művelésben egy hektáron évi átlagos termés gyanánt legalább

is 20 hektoliter bort lehet számítani. Ennél tehát az 5 frttal több vagy kevesebb költség csakugyan már alig számít valamit, főképp ha a bornak, mustnak olyan magas ára van, mint jelenleg.

És milyenek a kilátások ebben a tekintetben? Lehet-e remélni azt, hogy a magas árak fenn fognak maradni? Szőlőket nem lehet egy-két év alatt elővárosolni. Legalább is hét esztendő szükséges arra, hogy kopár területen, vagy elpusztult szőlőterületen jó szőlőt lehessen csinálni. Most olyan kevés a jó szőlő Magyarországon, a minő talán soha nem volt. Ebből az következik, hogy ha a meglevő az ideinél jobb termést fognak is adni, az azért a kereslethez viszonyítva, távolról sem lesz elegendő. Így tehát csaknem biztos kilátás van arra, hogy a mostani magas must- és borárak még soká fenn fognak maradni. Sőt alapos az a feltevés is, hogy az előbbeni alacsony színvonalra az árak nem fognak többé soha lemenni. Több ok van, mely ezt remélni engedi. A legfőbb ok az, hogy a nyomorúságos pénzviszonyok megszűntek és a művelődés előhaladása felismertette az emberekkel, hogy a magyar bor nagyban és egészben véve, sokkal többet ér, mint a mennyire azt becsülni szoktuk volt. A kezelésben is előre haladunk évről-évre s így jobb és értékesebb árú is állítatik elő. Egy másik ok, hogy a jólétben való előhaladással a kereslet a jó bor után is növekszik, mert jóléte, mégis csak a bor a legjobb és a legegészségesebb ital.

Így állván a dolgok, figyelmeztetünk a olvasót, hogy a szőlőművelésre érdemes lesz mostantól fogva nagyobb súlyt fektetni, vagyis több területet szőlő alá fogni. Nyilvánvaló dolog ugyanis, hogy a szőlő megtermen az olyan területen is, a melyen jóformán semmiféle más növény nem diszlik; ilyen a sivatár homok, a kavicsosok, a nagyon kötött anyag, a mészkő talaj stb. Csak a fekvés legyen kedvező és a művelés megfelelő!

Es lássuk most, minő arányban van a költség a várható haszonnal?

Feltéve, hogy egy hektárnyi földterület, melyen szőlőt akarunk csinálni 300 frtba kerül a minék tehát évi kamatja 15 frtba tehető, az első tíz évben következő lesz a költség:

1. Földben 10 x 15 = 150 frt.
2. 12,00 db. gyökeres vessző, ezre 12 forintjával 144 "
3. 12,000 db. karó, ezre 10 frtjával 120 "
4. Művelési költség évenk. átl. 100 frt 1000 "
5. Trágya s más szükséges beszerzés 200 "

Összes költség 10 év alatt: 1614 frt.

A várható bevétel pedig:

6 évi átlagos termés 20 hl. évenként vagyis

120 hl-ter 20 frtjával 2400 frt.

Marad tehát tiszta haszon 786 frt.

A következő tíz évben azonban a költség sokkal kevesebb lesz, mert elmarad az első évi rigolozás a gyökeres vessző beszerzése stb., úgy, hogy az összes költség 10 év alatt alig fog 1000 frtnál többre rugni: a várható bevétel azonban már kétszer annyit tesz, mint az első tíz évben s így 1000 frt kiadással szemben legalább is 200 hl. borra lehet számítani s ha az 20 frtjával értékesítetik, tenne az összes bruttó-bevétel 4000 frtot. S így maradna tehát a második 10 év alatt 3000 frt tiszta jövedelem, vagyis évenként átlag 300 frt haszon. Ha a bor ára lemegy, akkor a haszon megfelelő összeggel csekélyebb lesz, de ha emelkedik, a tiszta jövedelem is nagyobb lehet.

Így áll a számítás a szőlő jövedelmezősége tekintetében és ez elég kecsesítő kilátás arra, hogy elpusztult szőlők helyét újakat ültessünk.

A szőlő gazdának azonban nemcsak a szőlő termesztéséhez, hanem a bor kezeléséhez is kell érteni. És ha okszerűen vagyis tisztán tartja és kezeli borait és az eladásnál is kissé óvatosan jár el, hogy értékén alól nem adja el borait, akkor haszna biztos és esetleg még sokkal magasabb is lehet, mint fentebb előirányoztuk. (Ny. V.)

A N. V. Múzeum gyarapodása.

Nemcsak ígért, de valósággal be is küldött érdekességek és történelmi szempontból jelentékeny tárgyakkal is folyton bővül gyűjteményünk minden szaka. Az azonban, a mi kiváló dícsérvessre gerjeszt, autograph-epistolarius (eredeti levelezési) gyűjteményünknek megalapítása. E lapok legutóbbi két száma a t. Szerk. úr tollából, csak az imént örvendeztetette meg intézetünk pártolói alapos ismertetésével azon nagyérdemű gyűjteménynek, mellyel Pajor István úr volt szives Múzeumunkat megajándékozni, és mely különösen hazai irodalmunk történetéhez nagybecsű adatokat tartalmazván, nemcsak méltó halálra kötelezi társulatunkat, de egyszerűsind olyan helyrebe hozza társulatunkat, hogy az hivatva lesz távolabb helyekről is tudományos buvárítás végett magához vonzani a saattudósokat. Kivált ha hozzá adjuk azon értesítést is, mely szerint M o e s á r y Ö d ö n ur, Mocsáry Antalnak, ki a század elején e méggye monographiáját írta és adta ki, egyenes unokája, a hazai irodalom újja teremőjének Kazinczy Ferencnek három eredeti (1829. évi és kettő 1830. évi) leveleit, melyeket a hallhatatlan emlékü Literátor nevezett néhai Mocsáry Antalhoz írt, bazarfias érdekel-Múzeumunknak ajándékozta. Ehez járul Deák Ferencnek sajátkezűleg aláírt levele, melyet a Vörösmarty árvák ügyében intézett néhai Plachy Zsigmondhoz, vármegyénk egykori jeles főügyészéhez, mely levéllel az imént nevezettnek egyik fia

TÁRCZA.

Régi versek Pongrácz Annához.

Nemcsak a fővárosi, de vidéki lapok is megemlékeztek a folyó évi július hóban Párisban elhunyt Pongrácz Anna halála és végrendeletéről, melyben nemcsak az ipolyági kórházról és szülőhelye szegényeiről, de az aradi vértanúk már kész s a jövőre korbelt Kossuth-szobráról is megemlékezett. Tehát tán nem lesz helyén kívül, ha a hontimegyei nő hagyatékában talált, ifjúkorában nemely írónktól hozza album-lapokon írott verseket is közöljük e lap tárczájában, mint különben is a nógrád-honti dolgok becses közlőnyében.

Biztos tudomásunk szerint az itt közlőtteken kívül még több írónk (így Vörösmarty is) megtisztelte őt egyes lapra írt emléke-sorokkal, de több írásai közt, fel nem találattak.

Vörösmartyé ez volt:

I.

Szólj, gondoldj, tégy és minden szó, gondolat és tett;
Tiszta tükröként fog visszanyugtatni rád.

A fennmaradtak ezek:

II.

Idővel hasonlú a nép, mond a hűlő.

Nem látható csak villámforogásban,
Mit szenvedése szent lángokra gyújt.
S léghez hasonló a hű hűgykebel,
Ha szívázerelme üdýforrásából
Küldésért nyújt a díj emberének.
S ily életűde légy, szívomert leány!
S ha lágy karokkal, mint repkény szílen,
Ki szívvilágod eszményálmait
Eltérte hívá: kobold férfian ölöggsz;
Szaggasd ki arcát becsutelen nyomúl,
Ha a családotárba nem tevé
Az istenképet — szent tiédet, ó hon!

Post, martius 30. 1840.

Kazinczy Gábor.

III.

Benned férfias égett a tudományt hódolva csodálunk
S bájos orvul vonz a kecses asszonyióság.

Lukács Mórty.

IV.

Előned sokaknak
Ó lány! vádja nagy
Azt mondják, tetőtől
Talpig furesa vagy
Mert néped a hazádat
S nyelved kedveled
Ósi góg nem ámit,
S a kort tisztalel.
Hagyjad őket, Edes!

Hadd beszéljene,
Hűlenél a honhoz
Nemetszenek.
A század kiált fel
S a kor ellenök,
Eltemetve lesz az
Ósi góg velök.
Elve, — halva lezának —
Míglen tégedet,
Megeseg ó furesa lány! —
A köztársaság!

Dr. Székács János,
Posten, jan. 20-án 1830.

V.

A nőkebel mely, elő szenvedély
Egy gyöngyre állt órványos ócsorán,
Melyben kezet fog élet és halál.
Tiedbe tisztá még az érelem;
Szála halga tükröz átöröklő a gyönyör
Ez benne nyugton áll hit és remény.
Sedővel ne adjon istened remé,
Hogy eszmület érejen meg kínmé!
S ha majd rokon kebelbe áttemet
Valadi kínméstar legyen a kebel,
S te búske ártatlansággal bíjad át!

Post, apr. 9. 1840.

Kóthy Lajos.

—V—

Plachy János ur gazdagította leveles tárnokát. Oly magas nertű momentumok ezek, melyeknek utánzása Muzéumunkat vármegyénk történelmére vonatkozólag is valódi kincstárri alkothatják. Főleg ha megyénk fiait a köznagyok tárgyában kell, elhanyagolnának kitelt, levelezéseket minden szerénykedés vagy kicsinylő közöny nélkül minél nagyobb számban Muzéumunk gyűjtemény tárába beküldeni sziveskednének.

Nem kicsinylendő gyarapolást nyert fegyvergyűjteményünk is, mely ismét egy régebbi és egy legalább is XVIII. századbeli szép alabárdal; továbbá egy sárgaréz és egy vas fokossal gyarapolott. Ezekhez várjuk Losonez városának ígért két hátya-puskáját, emlékeit ezen kitűnő haladású városnak egykori erődtünyének.

Érmészetünk (numismaticánk) szintén jelentékeny darabokkal szaporodott. Pongrácz György ur beadta tárnokba a már előbb ígért I. Matyás király fele aranyát. Alispánunk utján egy Ulászló király által veretett arany került tárló szekrenyünkbe, a mi emelni fogja gyűjteményünk becsét és értékét.

Ézüst érmeink száma is tetemesen nagyobbodott. Nőtínesen egy szellő ember a saát udvarán egy bőgre ezüst pénzt lelt. A legregibb köztől II. Lajos királytól 1526-ból, a legkorábbi 1595-ből való, ami biztosan mutatja, hogy a XVI. század végén rejtette egykori gazdájok a földbe. A mennyiség, ha csak a kiadásakor mindjárt egy részök el nem osztott, sulyra mintegy másfél kilót tett ki; de egy nagy részök zöld penészszel van bevonva, ami belteknek megapadását okozza. A megyei kormányzathoz beküldött tömegben csak két darab 2 frtos, két darab 1 frtos van. Az ezüst garasok pedig általában lengyel és németországi pénzek, a Zsigmondok, Báthori István királyok, Albert és János brandeburgi fejedelmektől. A legnagyobb tömeget magyar kis ezüst pénzek képezik I. Ferdinand, Miksa és Rudolf királyoktól. A lelet im ez ismertetése mutatja: milyen pénz forgott legnagyobb méreben hazánkban a nép között; mert egykori tulajdonosai bizonyára nőtínesi földműves embernek kell tartanunk, ki az akkori török háborús időkben összes pénzbeli vagyonkáját elásta.

Ezen leletből Muzéum számára a következőket választok ki: 1. V. Károly császár egy és Rudolf király 1591. évi kettőforintosaik. 2. Rudolf király K. B. veretű osztrák egy forintosa és György brandeburgi fejedelem 1580-ki egy forintosa. 3. II. Lajos 1526. évi ezüst kis pénze. 4. Albert és János brandeburgi fejedelmek 1529—1546. évi időközben 8 darab garasai. 5. Fridrik fejedelem szileziai garasai, 2 db. 6. I. II. és III. Zsigmond és Báthori István lengyel királyoktól összesen 21 darab ezüst garas. 7. I. Ferdinand, Miksa és Rudolf királyoknak 1529—1595. évekbeli ezüst kis pénzeik, összesen 43 különböző példányban, melyek magyar érmészetünk teljessé tételét fogják előmozdítani.

Helyszűke miatt a többi nagy értékű tárggyal, melyek egy része — ugyszólván — úthban van, a következő számban fogjuk intézetünk adatait megismertetni. Október 20.

Nagy Iván.

A b-gyarmati egyházak tisztelgése gr. Zichy Ferencznel.

Azon alkalomból, hogy a senior ur öngyméltósága még 1861. aug. 21-én tett alapítványa, melyszerint a b-gyarmati censuális földék váltásának 1849—1861-ig esedékes kamatait — egynegyedrészen a b-gyarmati rom. katolikus, egynegyedrészen pedig a b-gyarmati ág. hitv. ev. egyházaknak adományozta, s mely összegek ez évben a jelzett egyházaknak egyenkint 3196 frt 45 krban tényleg át is adták, mindkét egyház küldöttségileg tiszteltett f. hó 22-én Zselyben összehallgatván, hogy hálás köszönetüket tolmácsolják a kegyes alapítványokért.

A rom. kath. egyház részéről Rádó Hottovinszky Károly plebános, dr. Melicher Ferencz iskolazéki elnök és Reményi Károly iskolazéki alelnök; — az ág. hitv. ev. egyház részéről nagytisztelt Simko Frigyes alesperes, Horváth Danó egyházi jegyző és Hudecz Zsigmond presbyteri tag voltak a küldöttségek tagjai.

Ő excellenciája d. u. 2 és fel órákor fogadta a senioratusi ősi kastélya termében a küldöttségeket.

A rom. kath. részéről Hottovinszky Károly ur a következő beszédet intézte a kegyelmes urhoz:

Nagyüdvözlés Gróf, kir. Főtárnokmester Ur!
Kegyetlen Urunk!

Az ősi erényekben gazdag és hazafias érdemekben tündökölő gróf Zichy család tagjainak fényes múltal bíró őseiktől örökölt jellemvonása a mély vallásossággal párosult áldozatkészség és jótékonyaság. Ott, hol látni dicsőségnek emelését, a nemzeti művelődés terjesztését és a nyomor enyhítését van szó, első sorban látunk az adakozók között a Zichy grófok fényes neveit. Bizonyára az említettem áldozatkészség és jótékonyaság érzet indította 1861. évben Excellenciád tiszteletben boldogult testvérét, hogy B-gyarmat városának szellemi és anyagi érdekeinek emelésére magyalként alapítványt megalapított. Milyen a b-gyarmati kath. plebánia részére letett alapítványi összeget átvettük, sőtünk melyen érzett halunkat s ebből folyó köszönetünket Excellenciád előtt nyilvánított. Ekkor azon forró kívánságunkat csatoltuk, miszerint az egek ura Excellenciád türelmi családával egyetemesen jelenben és boldogságban még hosszú évek során át éltesse!

Az ág. ev. egyház részéről pedig Simko Frigyes alesperes ur az egyház következő köszöntő levelét adta át és tolmácsolta szóval is:

Nagyüdvözlés Főtárnokmester Ur!

A b-gyarmati ág. hitv. ev. egyház f. 1891. évi október hó 4-én tartott közgyűlésének záradékát az egyház elnöksége bejeltette, hogy Nagyüdvözlés a b-gyarmati censuális váltás idejénél kamatainak egynegyed részét egyházunk javára alapítványként adományozni kegyes volt. — a tudomására hozta az egyház híveinek azt is, hogy ezen alapítvány 3196 frt 45 kr. összegben Nógrádvármegye törvényhatóságunk kizárólagos egyházunknak már tényleg át is adták.

Excellenciád eme kegyes emlékeztetése kedvesen minden anyagi viszonyok között is egyházunkban oly lelki örömet okozott, mint

fel, mely az egyház híveit a hála a köszönet és elismerés igazi és őszinte érzetének kifejezésére kötelezte.

Milyen becses tudomására hoztuk Nagyüdvözlésnek, hogy ezen nagysemmi alapítvány fölöttén Nagyméltóságod nevet legyőző nyelvekben hálás elismeréssel megemlékeztünk. — egyházunk jeltékelt elhatározásából — fogadja ezáltal is a b-gyarmati ág. hitv. ev. egyház hódolva hálás köszönetet ezen alapítványért, mely Excellenciádunk nemcsak fontós gondolkodásait, nemcsak jószándékait, hanem egyszerűségeit és vallásfelekezeti iránt tapait tükrözteti és mindenben szép és fényes bizonyítékait szolgáltat. Tengerre meg végül Excellenciád, hogy ezen alapítványt örök időkben az általa kizárólag egyháznak, az urunknak mindörökké példaként adja át Zichy Ferencz alapítványát emeljen kegyelme és élvezhesse.

Kelt B-gyarmaton, a b-gyarmati ág. hitv. ev. egyház 1891. évi október hó 4-én tartott közgyűléséről. Simko Frigyes, alesperes, lelkész. Kövy Tivadar, egyházi tálgyel. Horváth Danó, egyházi jegyző.

Ugyancsak az alesperes ur az esperességi közgyűlés megbízásából külön köszönetet is fejezett ki, igen szép beszédben adván elő a Zichy családnak a nógrádi evangélikus egyházak iránt több ízben tanúsított jótékonyaságait.

A senior gróf mindket udvozló beszédre meghatottan válaszolt, hálát adva az isteni gondviselésnek, hogy amit 30 év előtt jó szándékkal ígért, annak beteljesedését megérthette; bizton hiszi, hogy az egyházak ezen alapítványukat a legjobban fogják elszákuira felhasználni.

Azután a küldöttség tagjaival barátságosan kezelt szorított és csakhamar igazi magyaros nagy ur asztalához hívta meg őket, hol a kitűnő étkek és a világhírű dióségi borok mellett, mi természetesebb, a legemlékeztetebb hangulat keletkezett. A felköszöntök sorát maga a szíves háziur nyitotta meg, eltervev vendégeit, majd a két lelkész, Reményi Károly és Horváth Danó mondottak a hazi urra külön-külön szempontból sikerült felköszöntőket. — A magyaros étrend következő volt: Előd, Zsely 1891. október 22-én. 1. Leves. 2. Valakusa vajos tésztával. 3. Főlsár burgonyával. 4. Oz eztronnal. 5. Pulyka befőttel. 6. Tiroli fánk. 7. Mandulás pite. 8. Sajt és túró. 9. Gyümölcs. 10. Fekete kávé.

Tanügy.

A tanítók társadalmi helyzete.

Ismét egy jajgatónak gondoljak talán t. olvasóim. Rosszul sejtik. Nem fogok jajgatni, csupán csak a száraz igazságot akarom kissé megbolygatni. Tulajdonképpen mi a tanítók tekiety? Szerintem két részre osztjuk; egyik az, melyet paedagógiailag értünk, tehát csak az iskola belvilágára vonatkozik; a másik rész a társadalmi tekiety. Hogy melyik fontosabb a kettő közül, azt nehéz volna eldönteni, ámbár azt hiszem, egyik a másik nélkül nem sokat ér.

A tanító paedagógiai tekietye saját „élet-jétől, hivatásszeretettől, kvalifikációjától, jellemétől függ, erről nem is szollok bővebben; ezt minden képzett tanítónak tudnia kell, mert hiszen ettől függ egész működésének eredménye. Paedagógiai tekietye a tanítók túlnyomó százalékának van. De hogyan állunk társadalmilag? Jól — a külszint tekintve. Nincs panaszra okunk. Elismerik fontos hivatásunkat mindenütt; belátják, hogy pályánk, kulturális más szempontból, az első között áll; kapunk díszeset működésünkért az unalomig; de ha arról van szó, hogy a tanítót, a magukat előszeretettel magosnak nevezett körök, kebelükbe fogadják, akkor az egységi cigány módjára intenek: „szólj már te is ne!” — Általánosságban az első helyen állunk, külön-külön, még az utolsók között is csupán túrnak. Pedig mi nem kívánunk egyebet, minthogy úgy bánjanak velünk, mint ahogy megérdemeljük azt, mint emberek és mint tanítók. Visszas állapot ez uraim s még rendkívül káros a népnevelésre, mert lelkesült fiatal tanítók számtalan esetben a társadalomnak ezen hibája miatt válnak közönyösekké, következőleg gépies óradókká, nem ritkán pedig oly emberekké, kikre nem illik a művelt elnevezés. Új neveik: elparasztosodás. Nézzük csak az okokat kissé. Elismerem, hogy gyakran a tanítók okai annak, hogy a társadalom nem állítja őt arra a pontra, melyet méltán megérdemelne. Ezt az okot szerintem helyes tanítóképzéssel a leghamarabb lehetne megszüntetni, mert hiszen rendszerint és különösen az oly tanítókat tekintve, a társadalomnak bizonyos rétege páriák gyanánt, a kiket csak úgy fogna k'valahol. De menjünk tovább s nézzük: milyen helyet töltenek be a társadalmilag is képzett, művelt tanítók? Kikerülve a képző-intézetből, fiatal kedélyvel, hatványozott ambícióval lépnek ki — ugynevezett — „életbe.” Száz meg száz, mindmégannyi boldogító nevelési eszme kereng agyunkban; atalakítanak az egész világot egyszerűre; szóval lelkesedésükben minthogy állunk a bizonyára a sok igéből egy rész testé is válnak, ha nem találkoznánk mindjárt pályánk elején ökori elveikkel, megkövesült előítéletekkel és nagyító hűs ággal. Küzdünk mindezek ellen, hiába. Az embernek különféle okokból származó ellentétlenség, megátörök akarata s meg minden a régi mederben, kiundhatatlan kárára a nép művelődésének. Képelek el most már t. olvasók, mily kínos helyzet az egy törekvő tanítóra nézve, ha kezei meg vannak kötve. Pedig ez így van, különösen talán. Ezt figyeljek meg odaonn s ezt szüntessék meg. Keressék meg az okot — könnyű megtalálni — s orvosolják bajunkat. Nem a zöld asztal mellett elcsépett frázisokat körünk, hanem tetteket. Legelső kötelessége volna az intézőeknek, hogy oly tanítóképzést teremtsenek, hogy az onnan kikerült egyének minden tekintetben emberek legyenek. Ha ez megvan, következnek a társadalomnak az a kötelessége, hogy a tanítót támogassa, pártolja s így törekvéseit eredményesabba tegye. No de, hogy a tanító helyzete ilyen legyen, arra meg nagyon is gyermekkorunkat éljük. Nálunk meg mindig a vagyon és születés az irányadó, nem pedig az egyéni érték. Nem üres szó ez, hanem a tiszta valóság: ezt nem lehet hallani vagy látni, ezt tapasztalni kell.

De nézzük egy másik oldalról a tanítók helyzetét a hitfelekezettől. Találkoztam már esettel, — pedig ez még nem minden, — hogy a plebános ur, a kántor uramra bízta fizetésének beszedését. Hát bizony itt a kántor uram is hibát tett, hogy teljesítette e feladat parancsot, de ha meggondoljuk, hogy milyen viszonyban áll, egyik-másik felekezettől, a kántor a paphoz, befogjuk látni, hogy saját kára, gyakran állása veszélyeztetése nélkül, azzal újat nem bízhat. Száz közül kilenczven esetben, valami alsóbbrendű teremtménynek nezi a pap a tanítót, pedig ha elbizakodottságukban kissé gondolkodni akarnánk, be kellene látnunk, hogy az nem szolgáljuk, de érdek és hivatastruk. (Tisztelet a kivételeknek). Ezt a viszonyt kell megszüntetni minél előbb és módot nyújtani arra, hogy a tanító eskis felsőbb szakhatóságával szemben legyen felelős. En a parochiát ilyen fórumnak el nem ismerhetem. Elvem csatlakozik az óriási többséghez, mely így hangzik: „az iskola én vagyok.” Ez óhajunk, ezt kívánjuk, ezért küzdünk egyesült erővel.

Adámffy.

Tótlapszemle.

Tótlap a „Magyar Egyesületek.” A bpesti Slovanské Noviny (120. X—13.) két cikkben foglalkozik a fővárosban megalakult Magyar egyesületekkel. A szerzők elismeri az új egyet jogosultságot és sok sikert kíván neki. „A mennyiben az erőktől kitelik”, mondja, „hazafias törekvésében lapunkal mi is támogatni fogjuk őt, magától értetődően, saját érzelmeink sereim nélkül.” A másik cikkből idézzük a következőket: Adjuk meg a császárnak a mi a császárs s Istennek, ami az Istené. Budapest Magyarország fővárosa, tehát szegénytelen és nem illő dolog oly viszonyokat megteremtiti itt, melyek fővárosunkat felig németnek tüntetik fel az idegen szemben. Nálunk nincs helye a németnyelvnek. Mi totok vagyunk, de örvendünk ez egyet megalakulásán. Egy másik helyen mondja: Mi tótlapot írunk és adunk ki Budapest, de nem felünk a Magyar Egylettől, mert ez jól tudja, hogy az országot honnan fenyegeti a veszély. A cikkíró konstataja, hogy a felvidéken is sok városban olyanok a viszonyok, mint Budapest, így nevezetesen Pozsonymegyében s magában Pozsony városában, „a hol az ember úgy érzi magát, mintha nem is volna már Magyarországon”. A felvidékről írva a cikkíró így találja, hogy ott a magyarságv mellét elcsigés a tot nyelv s hogy azon publikumot a melynek napilapokra van szüksége, ellátják a magyar lapok.

Nógrádvármegye legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke 1892. évre.

Gr. Zichy Ferencz Budapest és Zsely 16778 frt 13 kr.
Dr. Pulszky Agost Budapest 9840 frt 24 kr.
Schossberger Rezső Selyp p. 5414 frt 12 kr.
Plachy Gyula Esseg 5357 frt 79 kr.
Wohl Herman Losonez-Tugár 4143 frt 46 kr.
Gr. Pejacesvich Arthur Ladány 3927 frt 59 kr.
Gr. Gyürky Abrahám Kis-Terence 3481 frt 60 kr.
Hoffmann Jakab Lőrincz 3267 frt 26 kr.
Gr. Czebrán László L.-Apátfalva 3103 frt 88 kr.
Deutsch Károly Losonez 2871 frt 58 kr.
Gr. Degenfeld János Szak 2835 frt 36 kr.
Br. Pireth Bela Diós-Jenő 2772 frt 95 kr.
Dessewffy Ottó Vanyaroz 2618 frt 72 kr.
Muzslay Sándor Rád 2456 frt 75 kr.
Dessewffy Ödön Kőkönyes 2321 frt 94 kr.
Prónay Péter Berezel 2132 frt 06 kr.
Dr. Baumgarten Antal Császár 1884 frt 10 kr.
Gr. Berchtold Richard Budapest 1873 frt 13 kr.
Szilassy Bela Losonez-Tugár 1871 frt 25 kr.
Br. Baratta Alajos Pótlár 1788 frt 84 kr.
Kohn József Budapest 1596 frt 70 kr.
Balassy Antal Budapest 1577 frt 69 kr.
Szontagh Pal Horpaes 1567 frt 28 kr.
Bereczely Jenő Kolozsvár 1546 frt 80 kr.
Baumgarten Fülöp Varsány 1525 frt 36 kr.
Streisinger Lipót B-Gyarmat 1515 frt 13 kr.
Seitovszky János B-Gyarmat 1514 frt 09 kr.
Szilárdy Ödön Salgó-Tarján 1495 frt 08 kr.
Br. Nyáry Jenő Piliny 1457 frt 42 kr.
Gr. Almásky Kálmán Pásztor 1435 frt 42 kr.
Benderky Gyula Budapest 1411 frt 93 kr.
Prónay Elek Szécsény-Kovácsi 1388 frt 29 kr.
Nedeczky Géza Csécs 1262 frt 07 kr.
Halász Mózes Császár 1252 frt 66 kr.
Madách Aladár A.-Szigetvára 1243 frt 10 kr.
Felsenburg Tivadar B-Gyarmat 1212 frt 86 kr.
Szent-Iványi Ferencz Szécsény-Kovácsi 1206 frt 09 kr.
Körff Rudolf Rákos-Mályad 1196 frt 10 kr.
Huszár László Tereske 1181 frt 71 kr.
Jánassy Rezső Surány 1147 frt 70 kr.
Balas József B-Gyarmat 1140 frt 20 kr.
Buchvalder János Sárak 1108 frt 59 kr.
Bereczell Lipót B-Gyarmat 1067 frt 83 kr.
Sacher Vilmos Losonez-Tugár 1041 frt 94 kr.
Br. Andrácsky Gábor A.-Pétfány 1016 frt 62 kr.
Rád Antal Sipek 1015 frt 84 kr.
Sajgyártó Sámuel Losonca 1012 frt 24 kr.
Pongrácz Abrahám Lőz 1012 frt 16 kr.
Fajner Sándor B-Gyarmat 971 frt 72 kr.
Ondrejovsch László Bazyon 963 frt 45 kr.
Lázár Már Kis-Kör 961 frt 64 kr.
Kassay Zsigmond Budapest 946 frt 14 kr.
Sáró Vilmos P.-Dráhl 924 frt 88 kr.
Tárnok Ödön Gier 923 frt 04 kr.
Mozsáry Ödön Barsos-Berénke 912 frt 70 kr.
Simler Dénes Budapest 889 frt 98 kr.
Laskáry Gyula Rauhány 880 frt 85 kr.

Deutsch Adolf Szécsény 857 frt 26 kr.
Szeidner Már ifj. Salgó-Tarján 853 frt 02 kr.
Szabó János Varbó 821 frt 50 kr.
Prónay Pál Losonc-Apátfalva 820 frt 11 kr.
Veres Imre Szakal 816 frt 65 kr.
Kún Barnabás Szirák 813 frt 28 kr.
Tolnay Gedeon Mohora 800 frt 11 kr.
Szentmiklósy Béla Tolmács 793 frt 89 kr.
Pongrácz György B.-Gyarmat 789 frt 82 kr.
Fischer József Vadkert 769 frt 14 kr.
Illés Odón Tolmács 759 frt 45 kr.
Br. Buttler Ervin P.-Kelecsény 755 frt 65 kr.
Havas Gyula Fabianka p. 748 frt 50 kr.
Ungár Adolf Losonc 743 frt 58 kr.
Kovács Ferencz Losonc 689 frt 24 kr.
Veres Ernő Bereczel 687 frt.
Pokorny Pál Szécsény 679 frt 67 kr.
Borbély Lajos Salgó-Tarján 679 frt.
Kuchinka Gula Podreszény 677 frt 77 kr.
Sztranyavszky Géza B.-Gyarmat 677 frt 52 kr.
Horváth Gábor F.-Bodony 664 frt 36 kr.
Kacsóvics Lajos Marcal 661 frt 84 kr.
Aninger László B.-Gyarmat 657 frt 32 kr.
Balásy Árpád Császár 635 frt 19 kr.
Gazdik Lajos B.-Gyarmat 629 frt 98 kr.
Schvarcz Samu B.-Gyarmat 623 frt 67 kr.
Br. Marchal Rezső Bereczel 604 frt 10 kr.
Kovács Sándor Mucsiny 597 frt 04 kr.
Szabó Pál Losonc 584 frt 88 kr.
Tamaskovics Gyula Tereske 581 frt 10 kr.
Dr. Bogdán Mihály B.-Gyarmat 579 frt 96 kr.
Jansen Alfonz Somosújfalú 579 frt 84 kr.
Csillag Fülöp Patak 578 frt 41 kr.
Balás László M.-Szőlős 569 frt 76 kr.
Berzevics Béla Kozárd 562 frt 53 kr.
Dr. Szijgyártó Pál Szakal 546 frt 16 kr.
Csemiczky Károly N.-Kürtös 545 frt 10 kr.
Dr. Csengey Gyula Budapest 542 frt 06 kr.
Unger Sándor Losonc 535 frt 37 kr.
Kolener Adolf Málnapatak 534 frt.
Hoffman Dávid Bánk 532 frt 80 kr.
Passuth Mihály Málnapatak 532 frt 09 kr.
Dessewffy Dezső Vanyaroz 528 frt 58 kr. (Vége köv.)

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Gróf Zichy Ferencz főtárnok-mester úr önmegmértősége október 20-án körünkbe érkezett s megtekintette a széki uradalomhoz tartozó gazdaságokat; a főtárnok-mester úr tegnap távozott Budapestre. — László Zsigmond, miniszteri tanácsos és az igazságügyi minisztérium 3-ik ügyosztályának főnöke október 19-én B.-Gyarmaton volt és Szentovszky János alispán úrral érkezett a vármegye tulajdonát képező börtön eladása tárgyában. A miniszteri tanácsos úr még aznap visszatért Budapestre.

Bíróági kinevezések. Papp Vince főleki járásbíróági albiró a jászpatói járásbíróshoz járásbíróvá. — Hubay Lajos főleki járásbíróági aljegyző pedig a sziráki járásbíróshoz albiróvá nevezetett ki. — O felsége a király Zsivora Sándor székényi kir. járásbírónak és Schmid Odón egri kir. törvényszéki bírónak saját kérelmükre leendő kölcsönös áthelyeztetését megengedte.

Hymen. Reitzer Gyula a selypi czukorgyár részvénytársaság tisztviselője, f. hó 19-én jegyezte el Hasenföld Benő sziráki földbirtokos kedves leányát Gizikét.

Petőnyi Gyula honvéd-erzedei úr október 21-én B.-Gyarmatra jött és szemlét tartott az itteni honvédség felett. — Másnap október 22-én pedig Fáy Ákos honvédelmi alezredek úrnak volt szerencsénk, aki a népfelkelési ügyeket vizsgálta meg.

Vasárnapi munkaszünet. Az országos ipartanács e havi ülés ciklusában a vasárnapi munkaszünet kérdésével foglalkozván, azt proponálta a kereskedelmi miniszternek, hogy a vasárnapra eső büsz napokon az illető városban az összes kereskedések nyitva tarthatók legyenek. — Minthogy ez idén Mindszentek napja is vasárnapra esik, szintén kivételes intézkedésekre van szükség. Az ipartanács előterjesztésére tehát a keresk. miniszter meg fogja engedni, hogy a sirok díszítésére és helyreállítására vonatkozó ipari munkák teljesíthetők s a kegyelet által fogyasztott élelmiszer elárusíthatók legyenek.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ó nagyméltósága utólagos jóváhagyása mellett kocsijainak rakodási határidejét mindazon árakra nézve, melyek be, illetve kirakása az érvényben álló díjszabások szerint felek által teljesítendő, az üzem-szabályzat 60. §-ának utolsó bekezdésében foglalt határozat alapján folyó év szeptember hó 25-étől, további intézkedésig valamennyi állomáson Fiume állomás kivételével az eddigi 12 nappali órát 6 nappali órára szállította le.

Losonc város f. év október hó 7-én tanács- és pénzügyi bizottsága együttes ülést tartott, melynek tárgya a polgármesternek tekintettel a város anyagi erejére s beruházási jövedelmére követelményeire vonatkozó következő előterjesztése volt. Szükség a következő beruházásokra: A polgári leányiskola építése és felszerelése. Katonai barakk-lak, a katonai csapat kórház felépítése. Egyéb katonai építkezések. A casinó helyreállítása színházzal. Tüzárjásorgó megvásárlása. Tűrtűzoltók megfizetése a városnak. Burkolati alap kiegészítése. Városház építési alap. A Fischer-féle telek megvétele. Intercularis kamatok összesen 338 ezer frt. Ehhez a régi kölcsönből felmaradt 200.000 frt, összeg 638.000 frt. Ezen összeget kerekében: 630.000 frtban véve 8000 frt amortizációs kamata kerekében a helyi költségvetéssel együtt kitesz 36.400 frtot. Ez 36.400 frt szükséglettel szemben a kimutatott fedezet 25.225 frt.

Egy nógrádi ember és a váciak. Kozáky Dániel penzei főbírója úrral van szó, aki minden al-

kalommal bebizonyította, hogy nem egészen hiú fia Nógrád vármegyének, mert ő volt az, aki Pénzvet, Rádót, Kosdót, Verőczt és Kismarost minden áron Pestvármegyéhez akarta bekebelezni. Ezen törekvései azonban minduntalan hajótörést szenvedtek. — A „Náci Kézöny” most már megfigurázta Kozáky Dániel urat, aki Pénz községenek jövedelmét ilyen módokon akarta növelni. Pénz községe pedig pusztul, lakossága apad, kirándorol, ott hagyja azokat az ugárokat, a melyekben számára kenyér nem terem. Tisztelt lapársunk Kozáky úr eltösvényes működésére a következőket jegyzi meg: igen tisztelt Kozáky Dániel úr amaz ernyedetlen taradságnak, melylyel Pénznek javán buzgolkodott, csak egy század részét is arra fordította volna, hogy Pénznek szorgalmas, munkás és értelmes népével a szőlőtől megkopasztott parlagokat cseresznye, meggy, körte és diófákkal, ezek aljait pedig ribizli és málna-bokorokkal beültette volna, erre jutalmakat tűzött volna, akkor bizonyára százszorosan több eredményeket ért volna el és ezek a gyümölcsök, melyek soha sem el nem fogynak, sem meddőkkül nem jelentkeznek, biztosabb jövedelmeket hoztak volna, mint a multnak problematikus szőlőtermései felmutattak. Azért a megnyugodni nem tudó nemes öreget ma 80 év határára is jó lélekkel arra buzdítjuk, hogy ha Pénzvet igazán és praktikus módon szereti, sarkalja annak népét a jelzett gyümölcsök termesztésére és nem fog bele telni három év, az elzúllott népség ismét meg fog települni régi tűzhe-lyein. Menyem-asszonyunk szölvünk, de úgy, hogy lányom-asszony is érthessen belőle. — „Ezt mi is készséggel aláírjuk.”

Kerületi gyámintézet elnöksége a nógrádi ev. egyházmegye Margócsy József losonci ev. lelkész s eddigi esperességi gyámintézeti elnököt tisztelte meg közakarattal bizalmával.

A losonci polgári leányiskolát október 11-én nyitották meg. Farkas Károly iskolázási alelnököt nagy figyelem és érdeklődés között tartotta meg a megnyitó beszédet. Ezután az intézet igazgatója Winkler Anna mondott igen szép beszédet.

Nyilvános nyugtázás. (Folytatás). A „Nógrád-megyei Múzeum-Társulat” által kibocsátott 10. sz. gyűjtőben a mult számunkban kimutatott 392 frtban és pedig: első ízben 329 frt 40 kr., második ízben pedig nem 60 frt 60 kr., hanem 62 frt 60 kr., felül még a következő adományok folytak be: (Gyűjtő, Vannay Ignác) A helybeli m. kir. honvéd-tisztár 8 frt 80 kr., Elfer Danó és László Mór egyenként 5-5 frt, Madách Imre, Soóky László és Sréter Alfréd egyenként 2-2 frt, Ritter Béla, Feledi Dezső, Galgóczy Béla, Gyürky Dezső, Hőhausz Ignác, Jónás Emma, Klein Mózes, Kohn József, Kohn Lipót, Krausz Samu, László Ignác, N. N., Nagy Miklós, Paczolay Gusztáv, Quittner Dávid, Rimmer József, Salgó Gyula, Salgó Ignác, Szabó János egyenként 1-1 frt. Kisebbsz adományokból összesen 3 frt összesen 47 frt. — Madách Aladárné úrnő öngyászata a „Nógrád-megyei Múzeum-Társulat” felszerelésének költségeire 25 frtot küldött be a társulat pénztárához, mely összeghez járultak: Madách Aladár 5 frt, Madách Aladár 2 frt, Madách Ilona 1 frt, Rachler Ferencz 1 frt, Rachler Ferencz 1 frt, Szakal István 2 frt, Pósalstván 1 frt, Szakal Barnáné 1 frt, Szakal Barna 1 frt, Fabriczy Pálné 2 frt, Horváth Beláné 2 frt, Kiss Jenőné 3 frt, Iványi Pálné 3 frt. — Fogadják öngyászataik a gyűjtés körül tett fáradozásaiért, úgy az adakozók készsége adományukért e helyt a „Múzeum-Társulat” halálköszönését. B.-Gyarmat, 1891. okt. 23. Aninger László, társulati pénztárnok.

A levéltitkok védelme. Baross-Gábor kereskedelemügyi miniszter a levéltitkok megóvása érdekében közelebb a következő rendeletet intézte a posta és távirat hivatalokhoz: Megtörtént, hogy egy fel saját levele után a postahivatal helyiségeiben lévő levélhordónál tudakozódván, ez alkalommal egy másik félnek a levelét is meglátta s e körülményből kifolyólag annak kellemetlenséget okozott. A kir. posta- és távirat hivatalban csak az e célra kijelölt oly helyen érintkezzenek az őket kereső felekkel, a hol más leveleket, vagy postaküldeményeket nem láthatnak, úgy, hogy a levéltitok kellően biztosítva legyen. Baross s. k.

Enberger Odón szécsényi vaskereskedő ölte december 42 éves korában október 18-án birtelenül elhunyt. Temetése október 20-án nagy részvét mellett ment végbe.

Molnár István szőlőszeti kormánybiztos, szőlő-kultúránk egyik leghívatottabb tekintélye, október 22-én kormányi kiküldetés folytán B.-Gyarmatra jött, hogy a vármegye gazdasági-egyesület itteni régi szőlőtelepét, f. iskoláit, pincojót, valamint a gazdasági-egyesület által szőlőszeti célokra vásárolt 16 holdat tevő homokterületet megvizsgálja. Ezen szakszerű vizsgálat alkalmával bő tapasztalatait közölve az egyesület intéző tagjaival, egy-szerszintű konstatálta azt is, hogy ezen homok telep a filloxerának teljesen ellenálló immunus terület, a mely szőlővel beültetve, egykor nagy hasznót ígérő szőlőkert leend. A nagy tehetségű szakferia ittlete alatt Sinkó Frigyes esperes úr vendége lévén, ennek vendégszerető házában többeknek volt alkalmuk meggyőződni a kormány-biztos úr finom és megnyerő modoráról, különösen pedig kitűnő szakképzettségéről.

Szöllés- contra Taub. Szöllés és Taub mindketten a b.-gyarmati város háza birtokhelyiségeinek birtokai. Szöllés cipész-kereskedő, Taub kalapos-kereskedő. Szöllés azonban cipész-kereskedés mellett kalap-kereskedéssel is egybekötötte s ezzel nagy konkurencziát csinált Taub társaságának. — Taub e miatt panaszt emelt a városhoz. A város a helyi birtok szokások alapján felmondás terhe alatt megtiltotta Szöllésnek, hogy kalapokat árulhasson. Ezen városi határozat ellen Szöllés fellebbezett a a közgazdasági bizottsághoz, hol azonban a helyi szokásokra hivatkozva a fellebbezést elutasították. Az elvi jelentőségű kérdés, mint értesülünk, fel fog menni a miniszteriumhoz is.

A legöregebb Rác Pál nemes többé. Meghalt Alad-Esztergályon, 103 éves korában, tehát valóságos Ma-

thuzsálemkört ért meg. Ő is cigányprímás volt valdmikor, mint később híres utóda, Rác Pál, a ki már évek előtt elköltözött oda, a hol meg a cigányprímások is csak a halgatók sorába állnak, mikor az egy szeráfkat rázendíti. A legöregebb Rác Pál éppen azért érdemelt meg leginkább, hogy megemlékezzünk róla, mert ő volt első mestere a mi néhai Pálnaknak. De még azért is nevezetes emlékszámba megy ő, mert dacára cigány nyelv-táának, tudott takarékoskodni. Maradt utána egy kis vagyon, csinos háza, meg egy pompás banda, mely családát tárgya volt az egész anyóság előtt. Mindent természetesen most a rokonok öröklék.

Másod virágzás. A kedvencz meleg ósz folytatás Sinkó Frigyes úr szölvéskertjében az almafák másodvirágzásának indultak.

Halálozás. Hartwich Ferencz, egykori losonci városi főszolgabíró, utóbb b.-pesti rendőrhivatali díjnok Budapestben 64 éves korában elhunyt.

Husáng. Mint értesülünk az új mézárézek B.-Gyarmaton nov. 1-én meg nem fog megnyitni. Hosszú Antal Salgótarjáni mézárós, aki az itteni szövetségessel szerződött, a szerződés-től visszalepett.

A temesvári kiállítás sorsjáték nyertő számai a b.-gyarmati város szölvéskertjében megtekintendők. Felhívjuk erre a metán érdekelt közönség figyelmét.

A b.-gyarmati ugynevezett mind szentí vásár holnap és holnap után fog megtartatni.

Gyilkosság. Broschmann Károly, sürgőshibordó egy udvarban lakott Losonczon Szabados Pál elzúllott titárlegényével. Szabados e hó 18-án egész délután viselkedett a Broschmann feleségével, a minék a következő-ménye az lett, hogy mikor Broschmann este haza ment, a botjával hátra vágta Szabados, a ki erre szó nélkül eltávozott, de nem sokára visszatért egy fejszével s a mit sem sejtő Broschmann halántékán sújtotta azzal. Broschmann másnap meghalt. A gyilkost az éjeli órák elakar-ták fogni, de ellenszolgált s csak éjjel fogták el az idő-közben hazakerkezett esendőrkék, kik rögtön bekísérték a losonci városi kapitánysághoz, honnan másnap a járásbíró-ság börtönébe jutott.

Mint értesülünk, hogy lapunk mult számában közölt azon rendőri hír, mely hozzánk beküldött s bizonyos ipolysági urasok éjjeli garázdálkodásáról szölv, egészen alaptalan.

Szerkesztői üzenet.

B.-Gyarmat, E. K. munk. Hozzák a jövő számban.

HORVÁTH DANÓ,

felülsz szerkesztő.

Birtok bérbeadás.

Gömörmegegyében, vasúti állomástól másfél órányira, jól kövezett út mentén egy ezer holdon felüli birtok bérbeadásra. Felvilágosítást nyújt Fáy Árpád B.-Gyarmaton.

Vendégfogadó és korcsma helyiségek bérbeadás.

B.-Gyarmaton, az ugynevezett uri kaszinó épületében, a város legszebb pontján lévő, több szobából álló, megfelelő kocsiszin és istállókkal ellátott vendéglő és korcsma helyiségek 1892 évi január hó elsejétől több évre bérbeadásra. Bővebb felvilágosítással szolgál

Schwarz Samuél,
háztulajdonos.

Gazdatisztet keresek

széki birtokomra 1892. január 1-től, aki a gazdaság minden ágában tökéletesen jártas, megkívánom, hogy az illető folytonosan szolgálatban állott legyen és elhunyt adak olyannak, aki több évig ugyanazon helyen szolgált.

1-2 Simonfy Dezső.

Eladó káposzta!

Nagymennyiségű káposzta Szécsény melletti vassányt határában Sajgó-telepen Sipos Imre nyugalmazotti kir. járásbíróval eladó. Ismét eladók külön kedvezményben részesülnek.

1-3 336-891 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint első hatóság közhírré teszi, hogy Weiss Rozália b.-gyarmati lakos, Schönbberger József és a b.-gyarmati takarékpénztár mint csatlakozási végrehajtóknak Koszovszky Vitéz Márta végrehajtási szölvő ellen 100 forintos tőkekövetelés és járulékat iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B.-Gyarmaton fekvő következő ingatlanra az árverés elrendeltetett, ugyanis a b.-gyarmati 66. távoli 1. 72. hely. 43. k. néposztásának határái és helyeinek egybeesésénél részben B. J. r. sz. a Koszovszky Vitéz Márta nevére írt ingatlanra a csatlakozási végrehajtást szerinti 600 forint kiküldetés ában, hogyha Weiss Rozália az árverést meg nem tartatná, az Schönbberger József jelölésű hiteltör 197 frt 10 kr. s juttatásának vagy a b.-gyarmati takarékpénztár képviselőjének kívánataira 300 frt s juttatásának kiküldetését véget megosztandó és hogy a fennbéli megjelölt ingatlan az 1891 évi november hó 6-ik napján délután 10 órákor a b.-gyarmati kir. törvényszék telekkönyvi pontjában megartatandó nyilvános árverésben a megjelölt kiküldetés ában eladható fog.

Árverésről tudakozásoknak tartoznak az ingatlan birtokosának 10%, az vagyis 60 frt 20 kr. költségtérítés, vagy az 1891. LX. t. sz. 42. §-ában jelölt ártólammal szembevetve és az 1891. évi november hó 1-én 211. sz. alatti kir. gazdaságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt értékképes értékpapírral a kiküldetés közzétételétől kezdve az 1891. évi LX. t. sz. 42. §-a értelmében a birtokosnak a birtokának előzőleg elrendeltetett kiállítás szabályozási előírásait figyelembe véve.

Kelt B.-Gyarmaton a kir. törvényszék mint első hatóság hatóság 1891. évi szeptember hó 23-ik napján.

Alapítási év 1810.

HALTENBERGER BÉLA

KASSA, Erzsébetváros, Szerecsen-utca 3. sz.

Kelmefestő és vegyi tisztító-gyár.

Van szerencsém a t. közönség értesíteni, hogy minden szakmába vágó munkát ismert jó kivitelben, rövid idő alatt, mint ez ideig eszközök. A szét szúrtak kívül fehér és világos színű gyapjú, atléz, selyem és másnemű kelmék minden világos divatu színre, mint halvány rózsaszín, tengerzöld, lilá, drapp, fransz stb. festhetők. Minden tudakozásra készséggel válaszolok, kívánatra mintákat és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Gyászruhákhoz különös gondot fordítok a legrövidebb idő alatt való kivitelre.

Női felöltönyök és férfiruhák fejtelennél feshetők vagy tisztíthatók.

Felvételi üzlet: Kassa, belváros, malom-utca 5. szám.

Rendelvényeket továbbá szívesegből elvállalnak B. Gyarmat: Hráskó Lajos ut. Eger: Fogai Agoston ut. 8. A. Ujhely: Walyi István ut. Bozsnyon: Fabry Karoly ut. Ozd: Puskás József ut. Gálszecs: Koch Gábor ut. Kún-Beut: Márton: Kossy és Jung ut. Marmaros-Szeget: Özy Fabry Karolyne. A fent említett cégekkel mintakönyvek megtekintésre vannak. Rendeléseket bérmentve eszközölök.

Számos megbízást kérve maradok

teljes tisztelettel

HALTENBERGER BÉLA.

Kneipp Seb. plebános
tisztá lenből készült

tricot egészségi fehérneműi.

A tisztá lenből készült egészségi fehérnemű, u. m.: tricot ingek, alsó nadrágok, alsó ingek, harisnyák és lábtűk minden évszakban a legkellemesebb s legegészségesebb viselet; nyáron nem fejleszt túlságos meleget, telen pedig nem hűsít, de inkább kellemes s tökép egyenletes meleget nyújt a testnek.

Főraktár Nógrádmegyében kizárólag

HIMMLER MÓR

üzemelt Balassa-Gyarmaton.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden egyes darab, gyári védjegy kíséretében **Kneipp Sebestyén plebános** úr aláírását viseli. Oly gyártmányok, melyeken a védjegy és aláírása hiányzik, hamisítottak. 7-16

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmú, nagy terjedelmű fogva a legelőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága, kitérősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tette az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdekesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyetért az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tözsedai tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett társzójában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékek jó magyarságú fordításban kapunk az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., egy negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadósálatába küldendők. Mutatványszámot a kiadósálat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

HIRDETMEY.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága ezennel közhirre teszi, miszerint a b.-gyarmati takarékpénztárnál zálogba tett s 1891. évi augusztus hó 1-ig lejárt s ez időn túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapírok, arany, ezüst és egyéb értéktárgyak részint a folyó 1891. évi november 16-án d. u. 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen fognak eladatni, részint ez időn túl tözsedeszerűleg bevéltatnak.

Megjegyeztetik, hogy a folyó 1891. évi november hó 1-ig meghosszabbítások árverési költség szedése nélkül eszközöltetnek, ezentúl azonban az árverés napjáig a kölcsön összeg 2%-a fog árverési költség címén szedetni.

Az eladandó tárgyak könyv- s lapszámai:

III. 65, 79, 87, 88, 110, 122, 123, 145, 156, 165, 175, 189, 190, 198, 199, 205, 208, 210, 216, 220, 224, 232, 242, 260, 262, 267, 286, 287, 289, 291, 294, 297, 298, 303, 306, 308, 309, 311, 312, 318, 320, 328, 330, 332, 341, 349, 353, 354, 363, 374, 377, 378, 379, 380.

IV. 3, 62, 70, 99, 110, 116, 117, 129, 133, 153, 167, 173, 175, 178, 194, 198, 257, 278, 289, 301, 324, 325, 333, 335, 337, 342, 362, 369, 376, 381, 386, 398, 399.

V. 15, 21, 34, 41, 54, 58, 68, 70, 125, 127, 134, 138, 149, 175, 178, 188, 201, 206, 224, 230, 238, 249, 262, 270, 277, 285, 293, 298, 311, 336, 339, 340, 341, 352, 365, 368, 381, 411, 413, 414, 417, 425, 426, 432, 438, 453.

VI. 3, 13, 14, 16, 18, 22, 32, 34, 38, 41, 42, 44, 45, 47, 53, 57, 59, 60, 63, 72, 80, 90, 91, 93, 94, 96, 101, 103, 105, 115, 116, 118, 120, 123, 129, 131, 140, 144, 147, 150, 154, 155, 158, 166, 175, 186, 187, 190, 191, 192, 193, 202, 229, 233, 237, 240, 242, 278, 280, 281, 288, 291, 292, 304, 310, 316, 323, 324, 335, 352, 360, 361, 365, 375, 379, 396, 400.

A b.-gyarmati takarékpénztár Igazgatósága.

! Nélkülözhetlen!

gazdag és szegénynek egyaránt télen a kőszén.

Erre nézve a t. közönség figyelmébe ajánljuk az aránylag legelőbb porosz kőszén, mely ugyanazon mennyiségben kevéssel drágább ugyan a többi piacra kerülő kőszénél, de sokkal jobb nagyobb meleget ad és sokkal több ideig tart.

Alulírottak ezen porosz kőszénből és coaksból nemcsak nagyobb rakományokat a helybeli pályaudvaron, hanem naponta korán reggel egy szennel megrakott kosarat fogunk a városban végig küldeni, melyről 50 kilos kosarakban fog a szén eladatni. Ezen kosár közlekedését esengetés fogja tudatni.

Megrendelhető e kőszén és coaks szállítmányi irodánkban Feleli-féle ház, a következő árakon:

100 kgr. porosz kőszén	1 frt 70 kr.
ugyanaz házhoz szállítva	1 frt 80 kr.
100 kgr. kőszén coaks	2 frt 45 kr.
ugyanaz házhoz szállítva	2 frt 55 kr.

Tisztelettel

EHRENTHÁL TESTVÉREK.

2162-891. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy özvegy Beke Albertné és társa végrehajtónak, néhai Zádánban Ádám és neje örkösei végrehajtást szenvedő ellen 1800 frt tőkekövetelés és járatékal iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. járásbírósg területén lévő Szécsény nagyközségben fekvő, a szécsényi 503 sz. telekkönyv-könyvben A. 4. 1. soroz. alatt jegyzett ingatlanra 1625 frt és a 4. 2. soroz. alatt 195 frt kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennléb megjelölt ingatlanok az 1891. évi november 3-ik napján d. e. 10 órakor ezen telekkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovasdéképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságánál előleges elhelyezésre kiállított szabályszerű elismervényt átsegeltatni.

Kelt Szécsényben, a kir. járásbírósgnál mint telekkönyvi hatóságánál 1891. évi augusztus hó 10-én.

SZÁLLITHATÓ MEZEI VASUTAKAT

gazdasági, erdészeti és ipari célokra legjobb kivitelben jutányos árakon, továbbá:

SCHLICK-féle mélyítő-egyeletes aczél-ekéket

SACK-rendszer

jelentékenyen leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Sirgyertyák

1 esom. 12 db.	40 kr.	1 esom. 24 db.	45 kr.
1 " 16 "	40 kr.	1 " 30 "	40 kr.

Éjjeli mécs-gyertyák

1 esom. 10 db. 55 kr. (1 db. 12 óra hosszat ég).

Továbbá: első minőségű Stearin-gyertyák a legjutányosabb áron. Első minőségű salom-petroleum 1 lit. 18 kr. Valódi szegedi szappan 1 kilo 32 kr. Kifutó budapesti hengeralmu liszték napi áron. Csukor, kávé, rum, then, finom táblalisztek és mindenemű fűszer-szakmához tartozó cikkeket a legjutányosabb árakon, pontos kiszolgalat mellett, bitorokodom a nagyérdemű közönségnek ajánlani.

Balassa-Gyarmaton, 1891. évi október hóban.

Mely tisztelettel

HUMMER MIHÁLY.

Kossuth-tér.